

# Moderní péče o uživatele návykových látek

Mgr. Jan Kozák

KC Sananim



# Co je závislost?

- Poklesek? Hodnotový debakl? Neřest?
- Reakce na trauma → hledání zapomnění
- Závislostí se v adiktologii rozumí především závislost na NL
  - PSY Pozitivní zpětná vazba po užití NL → změna prožívání reality → izolace od autentického prožívání a posílení obran → progresse a chronifikace
  - BIO Narušení neurobiologických mechanismů
- Syndrom závislosti dle MKN 10
- SDS

# Severity Dependence Scale

Následující otázky se vztahují k Vašemu užívání drog. U každé z pěti otázek prosím označte odpověď, která nejlépe vystihuje Vaši situaci při užívání drog.

	Nikdy/ téměř nikdy	Někdy	Často	Vždy/ téměř vždy
1. Myslíte si, že Vaše užívání (drogy) bylo mimo Vaši kontrolu/jste nezvládal/a?				
2. Cítil/a jste úzkost nebo si dělal/a starosti, při představě, že Vám bude chybět dávka?				
3. Trápilo vás, že berete (drogu)?				
4. Přál/a jste si, abyste s tím mohl/a skončit?				
	Vůbec ne těžké	Docela těžké	Velmi těžké	Nemožné
5. Jak těžké se Vám zdálo přestat užívat (drogu) nebo se bez ní obejít?				

## Cílová populace

- ČR 43 700 PUPO
- Praha 12 400 PUPO
- V r. 2019 využilo služeb KC 4000 klientů z nich 95 % IV uživatelé
  - Typickým klientem KC jsou pravidelní nebo injekční uživatelé opioidů nebo stimulancií
  - Průměrný věk klientů stoupá a aktuálně je 35 let
  - 75 % muži a 25 % ženy
  - Primární NL 47 % pervitin, 35 % subutex, 13 % heroin, 5 % ostatní

## Hodnoty a východiska

- BIO-PSY-SOC-SPI
- HARM REDUCTION a PUBLIC HEALTH
  - Minimalizace škod souvisejících s užívání NL u osob, které v užívání pokračují
    - Výměnný program – 1 250 000 injekčních stříkaček
  - Ochrana veřejného zdraví

# Matka a dítě

- ATTACHMENT
  - Teorie „citové vazby“ J. Bowlby 1969
  - Organizace motivačních, emočních a paměťových procesů ve vztahu k významným pečujícím osobám
  - Hledání fyzického a emočního uspokojení a ochrany před ohrožením

# Cíle

- Změna
  - Navázání kontaktu a vytvoření vzájemné důvěry
  - Prohloubení navázaného kontaktu zaměřujícího se především na změnu rizikových vzorců chování klientů
  - Pomoc klientům získat, udržet, a pokud možno posílit motivaci k dalšímu postupu léčbě

# Prostředky k dosažení

## Adiktologické služby

- Programy snižování zdravotních a sociálních rizik
- Motivační trénink a předléčebné poradenství
- Diagnosticko-diferenciální filtr a zprostředkování všech typů ambulantní i rezidenční léčby
- Case management

## Sociální služby

- Kontaktní práce
- Sociální práce
- Krizová intervence

## Zdravotnické služby

- Základní zdravotní ošetření a první pomoc
- Screeningové testování na infekční choroby (HIV, VHB, VHC, Syfilis) a konfirmace
- Nízkoprahová psychiatrická péče a substituce



# Léčba, úspěch, abstinence

- Změna je možná
- Abstinence je prostředek, nikoli cíl
- Harm reduction je prostředek, nikoli cíl
- Vztah jako nositel změny je úspěch



# Děkuji!

[kozak@sananim.cz](mailto:kozak@sananim.cz)

<http://www.sananim.cz/o-nas-1/kontaktni-centrum-kc.html>